

УДК 330

Т. Лібусь, Н. Кирич, д-р. екон. наук, проф.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

T.I. Libus, Dr., Prof. N.B. Kyrych

ECOLOGIC AND ECONOMIC ASPECTS OF MANAGEMENT BY AN INDUSTRIAL ENTERPRISE

Сучасний етап розвитку суспільства супроводжується різким виснаженням природного середовища, виникненням незворотних змін в екосистемах і зниженням асиміляційних здібностей біосфери. Це створює загрозу не тільки можливостям економічного зростання, але і перспективам виживання людства.

Неприпустимо високе споживання природних ресурсів і забруднення навколишнього середовища побічними продуктами виробничої діяльності сприяє загостренню екологічної кризи в Україні. Екологічний фактор складає вагомий вплив на багато складових суспільного життя: погіршується здоров'я населення, падає продуктивність праці, знижується продуктивність ресурсів. Це в свою чергу обертається економічним збитком і соціальними втратами.

Екологічно обумовлені витрати роблять усе більш значний вплив на економіку промислового підприємства. Рівень витрат в ряді випадків настільки істотний, що вирішальним чином впливає на економічну доцільність випуску деяких видів промислової продукції.

Ефективність екологічно обумовлених витрат на підприємствах в значній мірі знижується незадовільним рівнем управління якістю навколишнього середовища, пов'язаних з відсутністю комплексної системи управління природоохоронною діяльністю.

Для вирішення даної проблеми нами запропоновано методологічні засади формування комплексної системи управління природоохоронною діяльністю, як цільової підсистеми, що входить в загальну систему управління підприємством. Промислове підприємство потрібно розглядати при цьому як єдину еколого-економічну систему, що включає дві взаємопов'язані підсистеми - екологічну та економічну.

В основу формування системи слід покласти такі принципи:

- цільовий комплексний підхід до управління природоохоронною діяльністю на підприємстві;
- залучення в природоохоронну діяльність всіх основних підрозділів підприємства, посилення еколого-економічної спрямованості їх роботи;
- визначення ролі екологічної служби як основної координуючої ланки;
- проведення еколого-економічного аналізу з метою підвищення коефективності виробництва;
- посилення економічних методів управління, орієнтацію на ринкові відносини.

Отже, створення комплексної системи управління природоохоронною діяльністю на промисловому підприємстві, та виконання даних принципів дозволить мінімізувати сукупні витрати пов'язані з екологічно не якісною продукцією і як наслідок збільшити прибутковість підприємства.